Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра румунської та класичної філології

СИЛАБУС навчальної дисципліни

Сучасна румунська мова (Лексикологія) Limba română contemporană (Lexicologia)

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Румунська мова та література

Спеціальність 014 Середня освіта (румунська мова та література)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Філологічний факультет

Мова навчання Румунська

Розробники: Тодощук Вероніка Георгіївна

Кандидат культурології, асистент

Профайл викладача (-iв) http://philology.chnu.edu.ua/?page id=225

Контактний тел. 0372-58-48-34

E-mail: v.todoschiuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle ----

Консультації Очні консультації: четвер з 14:30 до 16:00

Онлайн-консультації: п'ятниця з 13:00 до 14:30

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс "Сучасна румунська мова (Лексикологія)" призначений для студентів-філологів румунського відділення першого року навчання (ІІ семестр). Дисципліна є складовою курсу сучасної румунської літературної мови і посідає відтак важливе місце в підготовці румунського філолога. Цей предмет охоплює вивчення лексичних значень слів, зокрема таких, як первинне й вторинне, пряме й переносне, конкретне й абстрактне, однозначних та багатозначних слів, омонімів і паронімів, синонімів та антонімів, значень, зумовлених контекстом чи ситуативними обставинами, у яких відбувається акт мовлення. Значна увага приділена вивченню словникового складу сучасної румунської літературної мови з погляду його походження, експресивностилістичного забарвлення лексики, можливостей її вживання в різних мовних ситуаціях і в різному словесному оточенні, вивчення її активних і пасивних компонентів, а також найважливіших процесів, що відбуваються в ній на сучасному етапі.

2. Мета навчальної дисципліни:

Мета курсу — формування у студентів-філологів систематизованих наукових знань про традиційні й нові підходи щодо класифікації та кваліфікації різних лексичних явищ, ознайомлення студентів з лексико-фразеологічною системою сучасної румунської мови, формування в них умінь і навичок використовувати в майбутній професійній діяльності лексичні та фразеологічні засоби з урахуванням їх семантики, джерела походження, стилістичних властивостей.

3. Пререквізити: На знання з лексикології, фразеології та лексикографії опиратимуться подальші дисципліни, які студіюватимуть студенти в процесі навчання: дериватологія, діалектологія, морфологія, синтаксис та стилістика румунської мови.

4. Результати навчання

Студент повинен знати:

- предмет, завдання й місце лексикології, фразеології та лексикографії серед інших мовознавчих дисциплін;
- головні ідеї провідних румунських і зарубіжних лексикологів;
- аспекти й методи дослідження в лексикології;
- основні ознаки слова та складові лексичного значення;
- типи лексичних значень слів;
- типи системного групування лексики;
- основи румунської фразеології;
- основні поняття лексикографії;
- типи словників;

- місце лексики і фразеології в системі сучасної румунської мови, їх зв'язки з іншими структурними рівнями мови;
- різновиди системних зв'язків у лексиці та фразеології;

уміти:

- визначати приналежність тексту до того чи іншого функціонального стилю за його лексичними, морфологічними та синтаксичними особливостями:
- знаходити і аналізувати вияви системних явищ у лексиці та фразеології;
- виконувати лексикологічний аналіз слова;
- визначати стильову приналежність і емоційно-експресивне забарвлення слів та способи його вираження;
- витлумачувати значення фразеологічних одиниць і вводити їх у контекст;
- пояснювати лексичне значення слова і визначати семантичні компоненти (семи) в його структурі;
- визначати тип фразеологізмів;
- аналізувати різні типи словників;
- виконувати лексикологічний і фразеологічний аналіз.

5. Опис навчальної дисципліни 5.1. Загальна інформація

Сучасна румунська мова (Лексикологія) Limba română contemporană (Lexicologia)

	КИ		Кількість			Кількість годин							
Форма навчання	Рік підготовки Семестр		кредитів годин		змістових модулів	щізэс	практичні семінарські		лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	Вид підсумко вого контролю	
Денна	1-й	2-й	5	150	2	30	30	ı	-	84	6	Іспит	
Заочна													

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

	Кількість годин												
Назви змістових		де	нна ф	заочна форма									
модулів і тем	усього		ут	му чи	слі	усього	у тому числі						
	усвого	Л	П	лаб	інд	c.p.	усвого	Л	П	лаб	інд	c.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних		Змістовий модуль 1.											

занять	"Cuvântul în sistemul limbii"											
Tема 1. Lexicologia și obiectul ei de studiu	25	5	5		1	14						
Tема 2. Mijloacele de îmbogățire a lexicului actual	25	5	5		1	14						
Разом за змістовим модулем 1	50	10	10		2	28						
Теми лекційних занять		"С	orelaţ				одуль 2. umblurile		nanti	ce"		
Teмa 1. Corelaţia dintre subansamblurile semantice	25	5	5		1	14						
Tема 2. Combinatorica lexicală	25	5	5		1	14						
Тема 3. Lexicologia diacronică	25	5	5		1	14						
Teмa 4. Lexicografia românească. Procese de modernizare a lexicului	25	5	5		1	14						
Разом за	100	20	20		4	56						

змістовим модулем 2								
Усього годин	150	30	30	6	84			

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

70	3.3. эміст завдань для самостиної роботи
№	Назва теми
1	Lexicologia și obiectul ei de studiu. Mijloacele de
	îmbogățire a lexicului actual.
	1. Cuvântul în sistemul limbii.
	2. Ce este lexicul?
	3. Lexicologia și obiectul ei de studiu.
	4. Lexicologia – fonetica – gramatica – disciplinele nelingvistice.
	5. Mijloacele de îmbogățire a lexicului actual:
	Onomatopeele.
	Derivarea.
	• Compunerea.
	Conversiunea.
	 Extensiunea semantică.
	 Restricţia semantică.
	 Polarizarea semantică.
	 Semantica funcțională.
	Sensul figurat.
	 Condensarea semantică.
	Împrumuturile lexicale.
2	Corelația dintre subansamblurile semantice.
-	Lexicografia românească.
	1. Polisemia și monosemia.
	2. Relațiile de omonimie.
	3. Paronimia și paronomasia.
	4. Relațiile de sinonimie.
	5. Antonimia.
	6. Tipuri sau categorii de dicționare:
	a) dicționare enciclopedice;
	b) dicționare lingvistice.
	7. Procese de modernizare a lexicului.

^{*} IHДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Кожен студент опановує навчальний курс "Сучасна румунська мова (Лексикологія)" протягом ІІ-го семестру склавши іспит і одержує підсумкові

оцінки відповідно до Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Форми контролю: відвідування практичних занять та робота на них, виконання практичних завдань, ІНДЗ (у рамках самостійної роботи студента), тестування, іспит.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за	,	Оцінка за національною шкалою						
всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	для іспиту	для заліку					
90 – 100	A	відмінно						
80-89	В	добре						
70-79	C	доорс	зараховано					
60-69	D	задовільно						
50-59	E	задовивно						
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання					
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни					

Розподіл балів, які отримують студенти

іспит

I	Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)											Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів	
	Змістовий Змістовий													
MO	модуль 1 модуль 2										40	100		
T1		T2	T1	T2	T3	T4						40	100	
10		10	10	10	10	10								

7. Рекомендована література Основна

- 1. **Andrei M., Ghiță I.,** *Limba română.Fonetică, lexicologie, gramatică, stil și compoziție, exerciții*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
- 2. Bejan, Dumitru, Gramatica limbii române. Compendiu, Cluj, 2005.
- 3. **Bidu-Vrânceanu A., ş.a.,** *Dicționar de ştiințe ale limbii*, Editura Nemira, București, 2001.
- 4. **Bidu-Vrânceanu A.**, *Structura vocabularului limbii române contemporane*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1968.
- 5. Calotă I., Contribuții la fonetica și dialectologia limbii române, Craiova, 1986.
- 6. Ciornâi I., Matcovschi I., Limba română, V. I-II, Chisinău, 1992.
- 7. Corlăteanu N., Zagaevschi Vl., Fonetica, Editura Lumina, 1993.
- 8. Corlăteanu N., Melniciuc I., Lexicologia, Editura "Lumina", Chişinău, 1992.
- 9. Coteanu I. (coordonator), Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia, Ediția a II-a, Editura Didactică și pedagogică, 1985.
- 10. Coteanu I., Bidu-Vrânceanu A., Limba română contemporană, II, Vocabularul, București, 1975.
- 11. Coșeriu E., Lecții de lingvistică generală, Editura Arc, Chișinău, 2000.
- 12. **Eremia A.,** Contribuții la studierea formării cuvintelor în limbă, Chișinău, 1979.
- 13. **Graur Al., Avram, Mioara,** Formarea cuvintelor în limba română, București, 1989.
- 14. **Grecu V.,** *Limba română contemporană. Lexicologia*, Editura "Alma Mater", Sibiu, 2003.
- 15. **Goga M.,** *Limba română. Fonetica și fonologia, lexicologie și stilistică*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1996.
- 16. **Rosseti Al.,** *Introducere în fonetică*, Editura Științifică, București, 1967.
- 17. Rosseti Al., Lăzăroiu A., Introducere în fonetică, București, 1982.
- 18. **Turculeţ A.,** *Introducere în fonetica generală și românească*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 1999.

Допоміжна

- 1. **Andrei, Mihail, Ghiță, Iulian,** *Culegere de exerciții lexicale, fonetice, gramaticale și stilistice*, Editura didactică și pedagogică, București, 1971.
- 2. **Angelescu G.,** *Dicționar practic al limbii române, explicativ și morfologic*, Editura "Coresi", București, 1999.
- 3. Chiru, Nicolae, Teste de limba română, Editura An-da, București.
- 4. Gheorghe M., Teste de limba română, Inter-22 Pater, 1995.
- 5. **Lefter I., Iordănescu C.,** *Limba română. Fonetică. Vocabular*, Editura carminus, 1994.
- 6. **Metea, Al.,** *Compendiu de limba română,* Editura "Helicon", Timișoara.
- 7. **Pietreanu M.,** *Exerciții lexicale pentru limba română*, Editura "Garamond junior", București, 1995.

- 8. **Popa I., Popa M.,** *Limba română (fonetică și vocabular)*, Editura "Niculescu", București, 1998.
- 9. **Toma I.,** *Limba română contemporană. Privire generală*, Editura "Niculescu", București, 2001.
- **10. Toma I.,** Limba română. Compendiu de teorie și aplicații practice. Fonetica Fonologie. Lexicologie, Editura "Niculescu", București, 1994.
- 11. **Vasiliu E.,** *Scrierea limbii române în raport cu fonetica și fonologia*, Tipografia Universității București, București, 1979.
- 12. **Zugun P.,** Lexicologia limbii române, Editura "Tehnopress", Iași, 2000.
- 13. **Багмут А. Й.,** Семантика і інтонація в українській мові, Київ, 1991.
- 14. **Бусел В. Т.** Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ, Ірпінь: ВТФ "Перун", 2001.
- 15. **Ващенко В. С.** Українська лексикологія: Семантико-стилістична типологія слів.: Посібник для студентів-філологів. Дніпропетровськ: ДДУ, 1979.
- 16. Клименко Н.Ф. Карпіловська Є.А. Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови. Київ, 1998.
- 17. **Лисиченко Л. А.** *Лексикологія сучасної української мови: Семантична структура слова.* Харків: Вища школа, 1977.
- 18. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика. Морфологія. Синтаксис. Лексика і фразеологія. Стилістика, Київ, 1969.

8. Інформаційні ресурси

- 1. http://e-learning.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3720
- 2. http://cis01.central.ucv.ro/litere/idd/cursuri/an_1/limba_rom_cont/lrc_an_1 sem2 draghici.pdf
- 3. http://ebooks.unibuc.ro/filologie/dominte/8.htm
- 4. http://aleaaleee.blog.com/2011/06/09/curs-lexicologie/